

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש

יום	וי'נא	מתוך מדבש
ראשון	קבר ע"ב	שבו-שלד
שני	קבה ע"א	שיר-שמו
שלישי	קבה ע"ב	שמו-שמו
רביעי	קבו ע"א	שמו-שנה
חמישי	קבו ע"ב	שנה-שסב
שישי	קבו ע"א	שסב-שסח
שבת	קבו ע"ב	שסח-שעה

לשימיעת שיעורי עמוד היומי
- ברשה"ק ובאדיש -
03.617.11.40

עלון מס' 377 | פרשת תרומה תשפ"ז

יח"ל בעזהושי"ת ע"י
בית הזהר "מתוך מדבש" תר. 5315 ירושלים

על חפץ שמקומים בו מצוה צריך לשלם, ויש בזה תקון השכינה

פתח רבי שמעון ברישא ואמר, ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי, ויקחו לי, האי מאן דבעי לאשתדלא במצוה, ולאשתדלא ביה בקדשא בריך הוא, אצטריך דלא ישתדל ביה בריקניא ובמגנא, אלא אצטריך ליה לבר נש לאשתדלא ביה בדקא יאות פפום חיליה, והא אוקימנא מלה דא בכמה אתרי, יאות למיסב בר נש ההוא אשתדלותא דקדשא בריך הוא, כמה דאת אמר (דברים טו יז) איש כמתנת ידו וגו'.

ואי תימא הא כתיב (ישעיה נה א) לכו שברו ואכלו, ולכו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב, דהאי איהו במגנא, (ואשתדלותא בלא כסף), ואיהו אשתדלותא דקדשא בריך הוא, אלא אשתדלותא דאורייתא כל מאן דבעי זכי בה, אשתדלותא דקדשא בריך הוא למנדע ליה, כל מאן דבעי זכי ביה בלא אגרא כלל.

מתוך מדבש

נראה את פני ה' ריקם איש כמתנת ידו ככרפת ה' אלהי"ך
אשר נתן לו, פרוש שישלם בעד המצוה כפי יכולתו.

ואי תימא הא כתיב ואם תאמר הרי כתוב לכו שברו (הוא לשון קנין כמו (בראשית מא טו) לשבר אל יוסף) ואכלו, ולכו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב פרוש בלי תשלום תקנו יין וחלב הרומזים על דברי תורה, דהאי איהו במגנא כי התורה אפשר ללמדה בחנם, ואיהו אשתדלותא דקדשא בריך הוא והיא השתדלות בתקון התפארת, והיה ראוי לקנותה בכסף כמו מעשה המצות, ומתרץ ואמר אלא אשתדלותא דאורייתא כל מאן דבעי זכי בה אלא השתדלות ועסק התורה כל מי שרוצה זוכה בה, כי הוא אשתדלותא דקדשא בריך הוא למנדע ליה השתדלות בכבודו של הקדוש ברוך הוא לדעת אותו על ידי למוד התורה, לכן כל מאן דבעי זכי ביה בלא אגרא כלל כל מי שרוצה זוכה בו בלא תשלום כלל, וטעם הדבר כי עסק התורה מתקן בחינת התפארת שאין בו שליטת החיצונים, לכן זוכים להמשיך על ידה הקדשה בלא שום תשלום.

על חפץ שמקומים בו מצוה צריך לשלם, ויש בזה תקון השכינה

פתח רבי שמעון ברישא התחיל רבי שמעון בפתחיה ואמר לפרש מה שכתוב ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי, ואמר כי ויקחו לי בא להורות כי האי מאן דבעי לאשתדלא במצוה מי שרוצה להשתדל לקים איזו מצוה מעשית, ולאשתדלא ביה בקדשא בריך הוא ועל ידי זה להשתדל בתקון השכינה, אצטריך דלא ישתדל ביה בריקניא ובמגנא צריך שלא ישתדל בה בריקם ובחנם, פלומר לא ישתדל לקבלה במתנה, אלא אצטריך ליה לבר נש לאשתדלא ביה בדקא יאות פפום חיליה אלא צריך האדם להשתדל בה כראוי כפי כח עשרו, ולא יקמץ מממונו לצורך קיום המצוה, והא אוקימנא מלה דא בכמה אתרי והרי העמדנו דבר זה בכמה מקומות, כי יאות למיסב בר נש ההוא אשתדלותא דקדשא בריך הוא ראוי לאדם שיקח חפץ של המצוה שהוא השתדלות בתקון השכינה על ידי ממון כפי כח עשרו כמה דאת אמר כמו שנאמר ולא

אבל אשתדלותא דקדשא בריך הוא דקיימא בעובדא, אסיר לנטלא ליה למגנא ובריקניא, בגין דלא זכי בההוא עובדא כלל לאמשכא עליה רוחא דקדשא, אלא באגר שליט.

הקונה חפץ של מצוה בשכר מלא מכניע את הסט"א

ובספרא דחרשי דאולף אשמדאי לשלמה מלכא, כל מאן דבעי לאשתדלא לאעברא מניה רוח מסאבא, ולאכפייא רוחא אחרא, ההוא עובדא דבעי לאשתדלא ביה, בעי למקני ליה באגר שליט, בכל מה דיבעון מניה בין זעיר בין רב, בגין דרוח מסאבא איהו אזדמן תדיר במגנא ובריקניא, ואזדבן בלא אגרא, ואניס לבני נשא למשרי עליהו, ומפתי לון לדיירא עמהון בכמה פתויין, בכמה ארחין סטי לון לשוואה דיוריה עמהון.

ורוח קדשא לאו הכי, אלא באגר שליט, ובאשתדלותא רב סגי, ובאשתדלותא דגרמיה ובאשתדלותא דמשפניה, וברעותא דלביה ונפשיה, ולואי דיכיל למרווח ליה דישיי

מתוך מדבש

אותו בשכר מלא, בכל מה דיבעון מניה בין זעיר בין רב בכל מחיר שיבקשו ממנו בין סכום קטן בין סכום גדול, (כתב הרב אברהם גאלאנטי, מפאן יש סמך לקצת אנשים, שראיתי כשהיו קונים אתרוג היו אומרים להמוכר, דע, שכל מה שתשאל אתן לך, לכן לא תשאל יותר מדאי), בגין דרוח מסאבא איהו אזדמן תדיר במגנא ובריקניא ואזדבן בלא אגרא לפי שרוח השמאה מזמן תמיד בחנם ובריקם ונמכר בלא תשלום ואניס לבני נשא למשרי עליהו ומכרית את בני אדם לשרות עליהם, ומפתי לון לדיירא עמהון בכמה פתויין ומפתי אותם לדור עמהם בכמה פתויים, ואמר כי בכמה ארחין סטי לון לשוואה דיוריה עמהון בכמה דרכים משה אותם מדרך התורה כדי לשים דירתו עמהם.

ורוח קדשא לאו הכי ורוח הקדש אינו בן, כי אי אפשר לזכות בו בחנם אלא באגר שליט אלא בשכר מלא, ובאשתדלותא רב וסגי (ס"ג סמ"ק) ובהשתדלות גדולה ורבה על ידי כבישת יצרו, ובאשתדלותא דגרמיה ובאשתדלותא דמשפניה ובטהרת גופו ובטהרת משפנו ומקומו, וברעותא דלביה ונפשיה ובקצוץ וכונת לבבו ונפשו להקדוש ברוך הוא, כי מצוה בלא כונה היא כגוף בלא נשמה, ולואי דיכיל למרווח ליה דישיי מדוריה עמיה והלואי שיוכל להרויח אותו שישים מדורו עמו ותשרה השכינה עליו, ועם כל דא ועם כל זה אפלו

אבל אשתדלותא דקדשא בריך הוא דקיימא בעובדא אבל השתדלות בתקון השכינה התלוי במעשה המצות, אסיר לנטלא ליה למגנא ובריקניא אסור לקחת אותו בחנם ובריקם, בגין דלא זכי בההוא עובדא כלל לאמשכא עליה רוחא דקדשא אלא באגר שליט כי לא יזכה האדם על ידי מעשה המצוה ההיא להמשיך עליו רוח קדשא אלא בשכר מלא, כי החיצונים הנקראים ריקנים יכולים לאחוז במצות שהם בחנם, ויצונו לומר כי קיום המצות מתקן במלכות שיש בה אחיזת החיצונים כי רגליה יורדות מן (משלי ה ט), לכן צריך להפרידם ממנה על ידי קנין המצות בכסף מלא.

(דף קכח ע"א, ובביאורינו כרך ז עמ' כה-כו)

הקונה חפץ של מצוה בשכר מלא מכניע את הסט"א

ובספרא דחרשי דאולף אשמדאי לשלמה מלכא וכתוב בספר הפשפים שלמד אשמדאי מלך השדים לשלמה המלך, כי כל מאן דבעי לאשתדלא לאעברא מניה רוח מסאבא, ולאכפייא לרוחא אחרא כל מי שרוצה להשתדל להעביר ממנו רוח השמאה, ולהכניע רוח הסטרא אחרא על ידי קיום איזו מצוה, ההוא עובדא דבעי לאשתדלא ביה מעשה המצוה ההיא שרוצה להשתדל בה, בעי למקני ליה באגר שליט צריך לקנות

מדוריה עמיה, ועם כל דא דיהך בארץ מישר, דלא יסטי לימינא ולשמאלא, ואי לאו מיד אסתלק מניה ואתרחק מניה, ולא יכיל למרווח ליה בדבךדמיתא.

ועל דא כתיב ויקחו לי תרומה, מאת כל איש, מההוא דאקרי איש, דאתגבר על יצריה, וכל מאן דאתגבר על יצריה אקרי איש.

העוסק בצדקה משלים חיים לנפשו, ומתקנים

מסכנא זכי לבני נשא בכמה טבאן בכמה גניזין עלאין, ולא איהו כמאן דזפי בחייביא, מה בין האי להאי, אלא מאן דאשתדל בטר מסכנא, איהו אשלים חיון לנפשיה וגרים ליה לאתקיימא, וזכי בגינייה לכמה טבאן לההוא עלמא.

ומאן דאשתדל בטר חייביא, איהו אשלים יתיר, עביד לסטרא אחרא דאלהים אחרים דאתכפיא ולא שלטא, ואעבר ליה משלטנותיה, עביד דאסתלק קדשא בריך הוא על פורסי יקריה, עביד לההוא חייבא נפשא אחרא, זכא חולקיה.

מתוך מדבש

טובות גלויים בכמה אוצרות עליונים נסתרים, אבל ולא איהו כמאן דזפי בחייביא אין הוא דומה למי שזוכה על ידי שמזכה את הרשעים, מה בין האי להאי מה הבדל בין זה לזה, אלא מאן דאשתדל בטר מסכנא אלא מי שמשתדל להחיות את העני ועושה עמו צדקה, איהו אשלים חיון לנפשיה וגרים ליה לאתקיימא הוא משלים חיים לנפשו וגורם לו להתקיים, ושכרו פי וזכי בגינייה לכמה טבאן לההוא עלמא זוכה בשבילו לכמה טובות לעולם הבא.

ומאן דאשתדל בטר חייביא אבל מי שמשתדל אחר הרשעים להחזיקם למוטב, איהו אשלים יתיר הוא משלים יתיר, עביד לסטרא אחרא דאלהים אחרים דאתכפיא ולא שלטא ואעבר ליה משלטנותיה פי עושה וגורם לסטרא אחרא של אלהים אחרים שיכנע ולא ישלט בעולם ומעביר אותו מממשלתו, כי בהיות הרשע תחת רשות הסטרא אחרא הוא נותן לו שפע רב בעונותיו, וכאשר ישוב הרשע בתשובה מכניע אותו, עביד דאסתלק קדשא בריך הוא על פורסי יקריה וגורם שהקדוש ברוך הוא מתעלה על פסא כבודו, רצונו לומר מה שהיה הפסא פגום מצד עונות הרשע, עתה מתקנו בתשובתו המגעת עד פסא הכבוד, עביד לההוא חייבא נפשא אחרא עושה לרשע ההוא נפש אחרת, כי עד עכשיו נפשו היתה בתוך הקלפות ועל ידי תשובה מטהרה ומחדשה, ועולה ממש מנפש לרוח ומרוח לנשמה, לכן זכא חולקיה אשרי חלקו. (דף קכט ע"א, ובביאורינו כרך ז עמ' לח-לט)

אחר שהמשיך עליו רוח קדשה, צריך להזהר דיהך בארץ מישר שילך בדרך הישר, דלא יסטי לימינא ולשמאלא שלא ישה עצמו מדרך התורה לימין ולשמאל, ואי לאו ואם אינו נזהר בדרךיו מיד אסתלק מניה ואתרחק מניה מיד רוח הקדשה שהיא השכינה מסתלקת ממנו ומתרחקת ממנו, ואחר כך ולא יכיל למרווח ליה בדבךדמיתא אינו יכול עוד להרויח אותה כבתחלה שתחזור השכינה לשרות עליו.

ועל דא כתיב ועל זה כתוב במלאכת המשכן כשרצה הקדוש ברוך הוא להשרות שכינתו בישראל ויקחו לי תרומה פרוש שייביאו כסף וזהב לתרומת המשכן, כי רק על ידי זה תשרה השכינה ביניהם, מאת כל איש פרוש מההוא דאקרי איש דאתגבר על יצריה ממי שנקרא איש על ידי שהתגבר על יצרו הרע, (ה"ג הרמ"ק) דכל מאן דאתגבר על יצריה אקרי איש שכל מי שמתגבר על יצרו נקרא איש (פמאמר חכמינו זכרונם לברכה במסכת עבודה זרה (דף יט עמוד א), על הפסוק (תהלים קיז ב) אשרי איש ירא את ה', רבי יהושע בן לוי אמר אשרי מי שמתגבר על יצרו כאיש), כי גם זהו אחד מהתנאים לזכות להשראת השכינה פנופר לעיל. (דף קכח ע"א, ובביאורינו כרך ז עמ' כו-כח)

העוסק בצדקה משלים חיים לנפשו, ומתקנים

מסכנא זכי לבני נשא בכמה טבאן בכמה גניזין עלאין פי עני שנותנים לו צדקה מזכה את האדם בכמה

קדשה עליונה יורדת מלמעלה בעת אמירת ובא לציון

בשעתא דמטאן ישראל לקדושה דסידרא, כדין האי גוונא דגניז נפיק.

בגין דהאי איהו קדושתא דקא מקדשי ישראל יתיר על מלאכי עלאי דאינון חברים בהדיהו, והאי גוונא נהיר ואתחזי, בשעתא דישאל מקדשי קדושתא דא, (נ"א דהא מסיימין ישראל עד לא ישגחון וכו') עד דמסיימי ישראל, בגין דלא ישגחון מלאכין עלאין ויענישו לון לעילא, ולא יקטרגון עליהו. כדין פרוזא נפיק ואמר, עלאין ותתאין אציתו, מאן איהו גס רוחא במלי דאורייתא, מאן איהו דכל מלוי בגין למגבה במלי דאורייתא, בגין דתנינן, דבר נש בעי למיהוי שפיל בהאי עלמא במלי דאורייתא, דהא לית גבהו באורייתא אלא בעלמא דאתי.

בקדושתא דא בעינן לאסתמרא ולאגנאז לה בינא.

מתוק מדבש

כדין אז כשמגיע הזמן להוריד השכינה שתשרה בתחתונים על ידי אמירת הקדשה דסידרא, הנה יש מונעים שהם דוחקים את רגלי השכינה, כגון בעלי הגאון שעליהם אמרו רבותינו זכרונם לברכה (פמסכת סוטה דף ה עמוד א), כל אדם שיש בו גסות הרוח, אומר הקדוש ברוך הוא אין אני יוצא יכולים לדור בעולם, לכן פרוזא נפיק ואמר אז פרוז יוצא ואומר, עלאין ותתאין אציתו עליונים ותחתונים הקשיבו, מאן איהו גס רוחא במלי דאורייתא מי הוא גס רוח בלמוד התורה, מאן איהו דכל מלוי בגין למגבה במלי דאורייתא מי הוא שפל בדברי תורה, דבר נש בעי למיהוי שפיל בהאי עלמא במלי דאורייתא כי למדנו שצריך האדם בעולם הזה להיות שפל בדברי תורה, דהא לית גבהו באורייתא אלא בעלמא דאתי כי אין גאות בתורה אלא בעולם הבא.

ואמר עוד כי בקדושתא דא בקדשה זו של ובא לציון, בעינן לאסתמרא ולאגנאז לה בינא צריכים אנו להשמר ולהסתיר אותה בינינו, רצונו לומר בשביל הקדשה העליונה היורדת מלמעלה אנו צריכים להסתירה ולהלבישה בלשון תרגום שאין המלאכים נזקקים לו לפי שהוא לשון ארמי, ועל ידי זה לא יתקנאו בנו.

(דף קכט ע"ב, ובביאורינו כרך ז עמ' לט-מ)

קדשה עליונה יורדת מלמעלה בעת אמירת ובא לציון

בשעתא דמטאן ישראל לקדושה דסידרא בשעה שישאל מגיעים בתפלתם לקדשה שבסדר ובא לציון, כדין האי גוונא דגניז נפיק אז גון היסוד שהיה גנוז יוצא ומאיר, ושומר את ישראל שלא יקטרגו המלאכים עליהם בשביל קדשת ובא לציון שהם אומרים יותר מהם, כדמפרש ואזיל.

בגין דהאי איהו קדושתא דקא מקדשי ישראל לפי שקדשה זו היא קדשה שמקדשים ישראל יתיר על מלאכי עלאי דאינון חברים בהדיהו יותר ממלאכי מעלה שהם חברים עמהם בקדשת העמידה, ואמר כי והאי גוונא נהיר ואתחזי וגון היסוד מאיר ונראה בשעתא דישאל מקדשי קדושתא דא בשעה שישאל מקדשים קדשה זו, עד דמסיימי ישראל עד שמסיימים ישראל את הקדשה, בגין דלא ישגחון מלאכין עלאין ויענישו לון לעילא כפי שלא ישגחו המלאכים העליונים עליהם ויענישו אותם למעלה, ולא יקטרגון עליהו ולא יקטרגו עליהם מחמת קנאתם שאומרים קדשה יותר מהם, וענין קדשה זו היא להמשיך ולהשרות את השכינה בתוך בני ישראל אפלו בהיותם בגלות.

לקבלת העלון מודי שבעי יש לשלוח אימיל בכרובת: 3022233@gmail.com

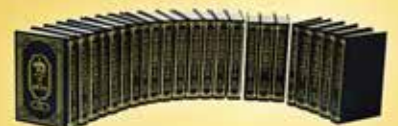
הזוהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערגער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)